

www.omkonst.se:

Från bok till minne

Mette Edvardsen: *Living Books - Index*, Stockholm, 26-27/1, 16-17/2, 16-17/3 2019
under utställning *Time has fallen asleep in the afternoon sunshine*, 26/1 - 17/3

Text: Liv Strand

Mette Edvardsen. Foto: Index

Att Galleri Index visar Mette Edvardsens projekt *Living Books* kan synas kongenialt med de senaste årens återkommande intresse för böcker och publikationer i galleriets utställningar. Men performance-projektet *Living Books* vränger idén ut och in på boken som fysiskt ting och massmedium. Till projektet har norska konstnären/koreografen Mette Edvardsen engagerat en grupp personer vilka har fått välja var sin bok att lära sig utantill. I alla fall 20-30 minuter av en bok som talad text.

Vid mitt besök finns det tre levande böcker aktiverade i utställningsrummet. Stämningen de tre avlyssningarna av böckerna bildar kan liknas vid den i vilrummet i ett klassiskt badhus, med glest mellan sällskapen men påfallande intima samtal.

Jag lånar boken *Fahrenheit 451*, den finns i minnet hos en man. Vi sitter ner intill varandra. Att låna en bok i performance-projekt *Living Books* innebär att gå med på ett socialt kontrakt, där rollerna är givna vad gäller vem som ska tala och vem som ska lyssna, och där det exklusiva i att låna även en person med berättelsen genast skapar en sorts varsamhet inför tillfället. Projektet låter asymmetrin i insats krocka med publikposition, eftersom det är en i varje par i rummet som har övat och nött in en relativt lång text och den andra bara ska lyssna. Helt avgörande för konstverket är den produktionsapparat som ligger bakom det och som tillhandahållit betald tid för att lära in ett textmaterial. Det är föga förvånande att det är ett projekt som kommer från dansområdet, där repetitionstid är en självklarhet.

Foto: Reidar Kollstad

Lyssnandet är fullkomligt olikt det av en ljudbok. Mediespecificiteten som projektet bråkar med och vänder på omfattar även vanan att kunna dra sig undan med en bok, eller ha den i lurarna medan något annat pågår. Här har bokens avpersonifierande av det nedskrivna och tryckta ordet satts i schack matt genom att det är en person som *är* text.

Jag sitter ner intill mannen som ger en kort introduktion av boken i honom, om dess föråldrade svenska översättning. Sen startar han med att ge sin röst, och sin tolkning av hur ett berättande av en text som skrevs i en tryckt bok ska framföras. Boken som objekt är frånvarande. Närvarande är istället huden i hans ansikte. Takten, tonen och djupet som just hans specifikt personliga stämning har. Närvarande är hans kropp och hur han och jag inte lutar oss in mot varandra men ändå har satt våra kroppar i en tillvändhet, genom delandet och lyssnandet. Vi vänder oss in mot boken som är frånvarande. Ibland ser vi varandra i ögonen med vår koncentration på att återberätta respektive att lyssna. Han blundar då han vid ett tillfälle behöver minnas fortsättningen. Pausen är kort, flytet i återgivningen imponerande.

Verket kan sägas vara en bild av vår samtid. För även om texten handfast har flyttats från en bok in i ett minne, som varje levande bok läser av som en performance, så ger verket uppmärksamhet åt sociala vanor så väl som till vårt stora beroende av skriven text. Hur självklar tillgången till text är. Att möta en levande bok klargör ett före-tryckpressen-problem: att ta del av en text var då en exklusiv affär. Handfallen kan jag endast lyssna. Projektet *Living Books* ger den till synes enkla handlingen att återberätta en förhöjning genom ordagrannhet och det grandiosa i inläringen, som redan har skett.

Stockholm 2019-02-26 © Liv Strand

Index, Stockholm | Omkonsts startside

Dela med andra |

Dela artikeln via Facebook: [Omkonst Facebook](#)>>

Vill du kommentera artikeln maila till redaktion@omkonst.com